

L Ö G

um bændaskóla.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Um búnaðarskóla og stjórn þeirra.

1. gr.

Hér á landi skulu vera þrír skólar, er veita verklega og bóklega menntun bændaeftnum og öðrum þeim, er hyggjast gera landbúnaðarstörf að lífsstarfi sínu. Skulu þeir vera að Hólum í Hjaltadal, Hvanneyri í Borgarfirði og hinn þriðji á Suðurlandi, þegar lokið er byggingu skólahúss og öðrum nauðsynlegum undirbúningi. Skólarnir nefnast bændaskólar.

2. gr.

Á skólajörðunum skulu rekin fjölþætt bú á sviði jarðræktar og búfjárræktar, og veita skólastjórnir þeim forstöðu. Skal þar gera tilraunir og rannsóknir í þágu landbúnaðarins. Rekstri skólabúanna skal hagað þannig, að nemendum sé til fyrirmyndar og lærdóms.

3. gr.

Landbúnaðarráðherra hefur á hendi yfirstjórn bændaskólanna og skólabúanna.

4. gr.

Við hvern skóla um sig skal vera skólastjóri og eigi færri en fimm kennarar, miðað við fullt skólastarf.

Þeir einir geta orðið kennarar við bændaskólana, sem lokið hafa kandidatsprófi í búfræði, og þeir sem hlotið hafa hliðstæða menntun eða meiri. Sé sérstakur kennari ráðinn til kennslu í almennum greinum, skal gera til hans sömu menntunarkröfur og kennara við skóla gagnfræðastigsins.

Kennari við vélfræði, meðferð og hirðingu búvéla, skal hafa lokið prófi í þeim greinum eða hlotið þá þekkingu og starfsþjálfun, sem skólastjóri og ráðherra telja fullnægjandi.

Ráðherra skipar skólastjóra og kennara, en skólastjóri ræður stundakennara.

5. gr.

Skólastjóri og kennarar taka laun samkvæmt kjarasamningum.

Laun stundakennara skulu vera í samræmi við laun fastra kennara skv. ákvæðum kjarasamninganna og reglugerðar um stundakennara.

Fyrir bústjórn skólastjóra á skólabúum bændaskólanna, sbr. 2. gr., skulu greidd sérstök laun samkvæmt samningi, er ráðherra staðfestir.

Nánar skal kveðið á um störf skólastjóra og kennara í erindisbréfum, er ráðherra setur.

6. gr.

Heimilt er ráðherra, eftir tillögum skólastjóra bændaskólanna, að ákveða verkaskiptingu milli skólanna í einstökum greinum, svo og að ákveða um eitt ár í senn, að einungis önnur deild eins eða tveggja skólanna starfi.

Inntökuskilyrði.

7. gr.

Skilyrði fyrir inntöku í skólana skulu vera þessi:

- a) Að umsækjandi sé fullra 17 ára. Þó getur skólastjóri veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef sérstakar ástæður mæla með. Skólastjóra er einnig heimilt að veita þeim umsækjendum inngöngu í eldri deild skólanna, sem að hans dómi hafa næga undirbúningsmenntun, en skylt er þeim að taka þátt í verklegu námi jafnlangan tíma og aðrir nemendur.
- b) Að hann fullnægi þeim skilyrðum um kunnáttu, bóklega og verklega, sem reglugerð ákveður.
- c) Að hann hafi óflekkað mannorð og sé ekki haldinn smitandi sjúkdómi.

Námsefni og próf.

8. gr.

Búnaðarfræðslan fer fram í tveimur deildum. Árlegur kennslutími skal vera $6\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$ mánuðir.

9. gr.

Eftirtalдар námsgreinar skal kenna bóklega:

Íslenzku, stærðfræði, þar með talin flatar- og rúmmálsfræði, búreikninga, almenna þjóðhagfræði, þjóðfélagsfræði, búnaðarhagfræði, búnaðarsögu, búnaðarlandafræði, grasufræði, eðlisfræði, efnafræði, steina- og jarðfræði, líffærafræði, lífeðlisfræði, búfjárfræði, mjólkurfræði, erfðafræði, véla- og verkfærafræði, jarðræktarfræði, byggingafræði, gerlafræði, dönsku og ensku. Enn fremur skal kenna söng, leikfimi og íþróttir. Í eldri deild skal leggja ríka áherzlu á kennslu í búfjárfræði og jarðræktarfræði, þar á meðal hagnýting jarðhita.

Heimilt skal ráðherra að fjölga eða fækka námsgreinum, ef skólastjóri óskar þess.

10. gr.

Í verklega náminu skal viðhafa þá fjölbreytni í kennslu, sem tími og aðstæður leyfa. Einkum skal leggja áherzlu á meðferð véla og verkfæra, land- og hallamælingar, hirðingu búfjár og sýnikennslu í sem flestum greinum jarðyrkju. Skal nemendum gefinn kostur á að taka þátt í þeirri tilraunastarfsemi, er fer fram á vegum skólanna.

Við bændaskólana skal vera aðstaða til kennslu í meðferð, hirðingu og viðgerðum landbúnaðarvéla, og skal kennsluverkstæði starfrækt í þessu skyni.

Veita skal fræðslu um nýjar búgreinar, eftir því sem við verður komið.

11. gr.

Próf skulu haldin í lok skólaárs. Þeir einir, sem lokið hafa fullnaðarprófi í búfræði eða hliðstæðu prófi frá búnaðarskólum erlendis, hafa rétt til þess að bera starfsheitið búfræðingur.

12. gr.

Heimilt er að halda námskeið við bændaskólana fyrir bændur og bændaeðni, svo og fyrir leiðbeinandi menn á sviði landbúnaðarins. Námskeið þessi séu til hvatningar og fræðslu.

13. gr.

Á landi skólajarðanna skal reisa bústaði fyrir kennara skólanna á kostnað ríkisins, eftir því sem landbúnaðarráðherra ákveður í samráði við skólastjóra og fé er veitt til í fjárlögum.

Kennarar og aðrir starfsmenn, sem reisa vilja íbúðarhús á eigin kostnað, skulu eiga rétt á lóð undir það. Skal lóðin ákveðin í samræmi við skipulagsuppdrátt staðarins. Uppdrættir að þessum íbúðarhúsum skulu vera samþykktir af húsameistara ríkisins. Leita skal samþykkis ráðherra, áður en bygging er hafin, og höfð samráð við skólastjóra.

Njóti kennarar eða aðrir starfsmenn landsnytja eða afnota peningshúsa, gjaldi þeir fyrir það leigu.

14. gr.

Skólastjórar sjái um, að nemendur geti haft sameiginlegt mötuneyti, en ella selji skólabúin nemendum fæði og þjónustu við kostnaðarverði.

15. gr.

Stofnkostnaður við að gera skólana og skólabúin úr garði samkvæmt lögum þessum, svo og rekstrarkostnaður skólanna greiðist úr ríkissjóði. Verði rekstrarhalli á skólabúunum, skal hann greiðast úr ríkissjóði.

16. gr.

Í reglugerð, sem ráðherra setur, að fengnum tillögum skólastjóranna, skal kveða nánar á um starfsemi skólanna.

17. gr.

Við bændaskólann á Hvanneyri skal starfrækja framhaldsdeild í búfræði. Um fyrirkomulag þessarar deildar skal ákveðið í reglugerð, sem ráðherra setur.

18. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi númin lög nr. 24 22. marz 1948.

19. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1963.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

L Ö G

um lögreglumenn.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, að fengnum tillögum sveitarstjórnar eða sýslunefndar, að ákveða, að í sveitar- eða sýslufélagi, þar sem eru 500 íbúar eða fleiri, skuli vera allt að einum starfandi lögregluþjóni á hverja 500 íbúa. Nú óskar hreppsnefnd eða sýslunefnd í sveitar- eða sýslufélagi, sem hefur færri en 500 íbúa, að hafa lögreglu, og er ríkisstjórninni þá heimilt að ákveða, að greiða skuli helming kostnaðar samkvæmt 1. málsg. 2. gr.